

..... [p1]

Haarlem 23 Januari 1883

Eerweerde Heer en Hoog geschatte Vriend!

Mijn voorloopigen dank voor uwe zending kortrijksche liifkoeken hebt Gij reeds bij briefkaarte ontvangen¹ niet waar? Die koeken, ofschoon ze zoo bros zijn, hebben de reis zonder schade of breken afgelegd, dank zij de zorgvuldige en nette verpakkinge. Ze waren van harten welkom en ik zeg U voor dat bewijs uwer goedjonstigheid, nog eens hertelik dank, ook uit naam mijner huisgenooten. Gij weet zeker dat men ons Friesen hier in Holland den spotnaam geeft van "friesche koeketers"? Wel! wij dragen dien naam met eere, vooral hier in huis. En ik zelve heb er smakelik van gesmuld; en doe dit nog, want wij bewaren de liifkoeken "as beginekoek" (zoo als 't Leeuwarder spreekwoord zeit), 't is te zeggen: wij gebruiken daar uterst zunig van, opdat 't genot te langer strekke. Vooral ook mijn' 16 jarigen knaap (Gij weet hoe zulke jongens zijn, immer met een grage mage - en hij is nog in menige zake zoo recht onnoozel-kinderlik) hebt Gij met uwe zending veel genoeg gedaan. En hij bekomt wel ter dege zijn deel - want zie, hij is als kind alleen. Ik heb maar een kind. Deze jongeling heeft bij zijne geboorte aan zijne lieve moeder het leven gekost, negen maanden na mijnen trouwdag² Sedert bleef ik weduwnaar, ten zinen behoefte. Mijn Andries laat U vrindelik groeten, en biedt U uit dankbaarheid een lichtprinte aan, waar zijne beeldtenis op staat - en die van zijn vader³

Uwe liifkoeken zijn, wat de name betreft, in geheel Noord-Nederland onbekend, voor zoo verre ik wete. Maar

..... [p2]

overigens zijn ze hier wel bekend - maar, eerlik gezeid, hier zijn ze veel grover, veel minder lekker. In Holland noemt men ze "oublie" en wat dat voor een naam is, weet ik niet. In Friesland, zoo ze grof zijn, enkel van meel en melk en honig gebakken, dan noemt men ze knapkoeken, omdat ze zoo knapperig bros zijn; de fijndere soort, maar nog niet half zoo fijn als de kortrijksche, heeten in [*Friesland*] kniipkoekjes, omdat men ze bij 't bakken, tusschen twee ijzeren formen kniipt. Dies zegt men te Groningen ook wel iserkouken (de [*Groningers*] spreken deze oe als ou = ow, bijna als au uit); en wijl men ze meest omstreeks nieuwejaar bakt, ni-joars-kouken.

.....

1 Zie [briefkaart van Johan Winkler aan Guido Gezelle van 17/01/1883](#).

2 Johan Winkler trouwde in 1865 met Andryske Römer. Zij stierf in 1866 bij de geboorte van Andries.

3 De foto is aanwezig in het Guido Gezellearchief van de Openbare Bibliotheek Brugge (nr. 9224 F).

Het verdroot mij langer te wachten op de plaatsing van uw opstel over *[Gailliards]* woordenboek⁴ in De Spectator. Dat men werkelijk van plan geweest is het op te nemen, kunt Gij zien uit het stukske van mijn handschrift, hier bij ingesloten, en 't welk ik, met de drukproeve, van den drukker ontving. De Redactie van De *[Spectator]* schreef dat. - Zoo gaf ik mijn ongeduld te kennen, en kreeg daarop het ingesloten antwoord van den heer Martinus Nijhoff, de schrijver van 't Bestier - Spectator. Hij schrijft zoo onduidelik dat ik ten uwen gemakke, alles tusschen de regels overgeschreven heb. Ik heb vroeger veel met den heer N. in briefwisseling gestaan, en ben aan zijn raadselschrift gewoon. Maar Gij zoudt daar al lichte niet uitgekomen zijn. - En het antwoord dat ik hem weer zond, heb ik voor U daar onder geschreven. Want natuurlijk, de reden die 't Bestier opgeeft van

..... [p3]

weigering - dat zijn de boer z'n gansen niet. "Nos kennimus nos"⁵ zoo als onze quintaner-gymnasiasten zeggen. - Intusschen, we zullen deze zake maar onder ons houden, niet waar?

Nog een dankbetuiging. (Ja, als ik aan U schrijve, kom ik daar zoo licht niet vrij van!). Te weten voor de toezendinge van twee nummers der Gazette van Kortrijk, met dat treffelike opstel "Wat is onze algemeene taal"⁶ Onnoodig te zeggen met hoe veel instemminge ik dat stuk gelezen en herlezen hebbe. Mij is 't als uit het herte genomen! En die volledige verzameling van treffelike uitspraken van mannen van groot gezag op taalkundig gebied, kan mij zelven nog zoo nuttig zijn in mijnen arbeid! Dank hertelik daarvoor! Want immers Gij zijt d'opsteller daar af? - Dit stuk is een doodoender voor uwe en mijne tegenstanders in Vlaanderen en Holland. - Ik kom er nog wel op terug.

.....

4 Gezelle schreef vol lof over de Glossaire Flamand van Edward Gailliard in: Rond den Heerd: 17 (29 October 1882) 49, p.385-387. Via Winkler zou deze positieve bespreking ook verschijnen in de Nederlandsche Spectator, maar de redactie zag ervan af. Winkler schreef hierover in de [brief van 13/12/1882](#) aan Guido Gezelle.

5 "ons kent ons"; wij weten wel waar de klepel hangt.

6 Pieter Baes, Het Neêrlandsch in Vlanderen, in: Gazette Van Kortrijk: (13/01/1883) en Pieter Baes, Wat is onze algemeene taal, in: Gazette Van Kortrijk: (20/01/1883).

Hier bij gaat een afdruk van eene beoordeeling over twee friesche geschriften⁷ Het opstel is geplaatst in het Januari-nummer van De Tijdspiegel, een onzer beste tijdschriften (revues). Maar d'achtelooze drukker vergat een 25 tal overdrukjes voor mij te nemen. Nu heb ik een vol nummer moeten slopen, om U een afdruk te kunnen zenden. Van daar dat ik er geen aan den heer Duclos kan doen toekomen, wat ik anders gern deed.

En dan nog verzende ik gelijktijdig met dezen brief, aan U een boekske met twee opstellen van onzen

..... [p4].....

grooten frieschen taalvorscher Halbertsma. Ai, dat die edele man nog leefde - wat hadden we een krachtige steun in onze zake. Mij dunkt, de lezing van deze twee opstellen zal u genoeg doen. Zie vooral eens onder aan op bl. 35 van 't eerste stukske. Dat zal U deugd doen. En Halbertsma heeft ook bij onze nieuerwetsche Hollandsche taalkundigen groot gezag.

Ik zou gaarne goeden raad van U hebben, wat ik zal doen in zake ij en y. De ij, dat zijn twee letters i, kan ik niet schrijven in opene lettergrepen; ik kan niet schrijven, hij, enz. stellen; dat strijdt tegen mijn gevoelen. Wel schrijft, wijn, enz. in geslotene lettergrepen, waar de dubbele letter op z'n plaats is. Maar de y aan 't einde voldoet mij ook maar half. Ik heb in dezen geen vrede met mij zelven; ik denk d'iene dag zus, en d'aêre zoo! Hoe denkt Gij er over?

Mag ik dit boekske van Halbertsma van U terug ontvangen, als Gij het zult hebben uitgelezen en betracht? Want het is een gaar zeldzaam werkje, en ik heb geen tweede exemplaar. Het komt maar uterst zelden voor.

En nu ten slotte - ontvang, hoog geschatte vriend! een vriendelijke groete en een trouwen handdruk

Van Uwen

Johan Winkler.

..... [p5].....

.....

7 Die twee Friese geschriften zijn: 'In doaze fol alde Snypsnaren, Bernerrymkes, Berneoarteryen, Jongfolkswille, Riedlingen, Aldelieten, Sprekwirden en ytte mear' (verzameld door W. Dijkstra en T.G. van der Meulen, 1882) en 'It jonge Fryslân - Sangen en Rimen fen jonge fryske skruiwers' bijeengebracht door P.J. Troestra en O.H. Sytstra, 1881. Zie D. Gevaert, De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler. Licentieverhandeling UGent, Letteren en Wijsbegeerte, 1984, p.452.

[Een gebrek van den Glossaire moet noodzakelij]k hier aangestipt worden; het bestaet hierin dat men [nievers, noch op 't einde noch in 't begin van den boek], vermeld en vindt of de schrijver van Staets- of Stads[wegen met eene helpende hand is ondersteund gewor]den.

[Zulke werken moeten voortgezet en eens voltrok]ken geraken, tot nut van iedereen; maer voortgezet, [en bijzonderlijk voleind en voltrokken worden ze mo]eielik, zonder hoogere hulpe als die inschrijvers of koopers [verleenen kunnen. Maar al te dikwijls en ziet men nog j]eugdige en verdienstvolle geleerden, dood gewrocht en [ongeholpen, te midden de onvruchtbare eere van van 't een of 't a]nder schaers begonnen reuzenwerk, jammerlik ten grave dragen!

[Zulk treurig vooruitzicht en zal, is 't te hopen,] hier niet verwezenlikt worden, zoo lange er in Bel[genland, in V]landeren, of in Brugge nog mannen te v]inden zijn, die Waerheid en Kunst, Tael en Roem [van 't Vaderland, rechtzinniglijk en met ter daad], durven boven alles stellen.

[Edward Gailliards Glossaire is opgedragen aan] dien anderen Gailliard, den vader van den schrijver. [Tot hem dienen de prachtige hoedanigheden van d]en druk, die de nog hoogere weerde van het werk zelve [omvatten en versieren, met eere terug te klimmen.]⁸

Guido Gezelle

..... [p6]

Proef aan
den Heer Johan Winkler
Kleine Houtweg 61

Haarlem⁹

..... [p7]

Martinus Nijhoff

.....

8 Fragment uit Gezelles langere tekst in: Rond den Heerd: 17 (29 October 1882) 49, p.387. Gezelle schreef hier vol lof over de *Glossaire Flamand* van Edward Gailliard.

9 In het handschrift van M. Nyhoff (Dries Gevaert, *De Briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler*, deel 3, p.450 (Licentiaatsverhandeling RU Gent, 1984) I, p.147).

's Gravenhage

's Gravenhage, 20/1 1883.

Geachte Heer,

De Redactie Spectator verzoekt me U hare verontschuldiging te maken,
dat zij het stuk van den heer Guido Gezelle niet heeft opgenomen. Bij nader
inzien kwam het bloemrijke opgewonden stuk haar minder geschikt ter
opname voor. Men was bevreesd, dat de argelooze lezer van den Spectator
het stuk voor eene parodie zou houden dat toch zeker niet lag in de bedoeling
van den schrijver? Wilt U hem bij gelegenheid melden, dat de Spectator binnenkort
een [artikel] aan het boek van den heer Gaillard hoopt te wijden,

..... [p8]

waarschijnlijk van de hand van Prof. Verdam. –

Met aanbeveling geloof mij hoogachtend & vriendschappelijk

Uw [X] E[xx]

Mart Nijhoff

Briefbeschrijving

Verzender	Winkler, Johan
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	23/01/1883
Verzendingsplaats	Haarlem
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Gepubliceerd in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler. Deel 1: Inleiding en brieven (1881-1883) / door Dries Gevaert. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1983-1984), p.139-147

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	dubbel vellen en enkele vellen, 207x134 ; bijlage 1: 135x103 ; bijlage 2: 211x138; bijlage 3: foto wit papiersoort: 8 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	bijlage 1: stuk voor Loquela bijlage 2: afgescheurd briefje van Gezelles bespreking van Gailliards Glossarium door Winkler overgeschreven bijlage 3: brief van Martinus Nijhoff aan Johan Winkler van 20/01/1883 uit Den Haag met overgeschreven antwoord van Johan Winkler aan Martinus Nijhoff
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.) ; op zijde 5 in de bovenrand: Staat in Loquela, 1882-1883, n° 11, bl. 87-88; op zijde 7 in de linkermarge: Staat in Loquela, 1883-1884, n° 2, bl. 10-11 (inkt, beide hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	5314
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle11618

Inhoud

Incipit	Mijn voorloopigen dank voor uwe
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	23/01/1883, Haarlem, Johan Winkler aan [Guido Gezelle]
Editeur	Rik Van Gorp; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt

Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2024
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
